

En gemensam framtidsvision för Hangö, Ingå, Raseborg och Sjundeå

Stadsstyrelsen 13.01.2025 § 8
22/00.04.01/2025

1. Bakgrund och tillvägagångssättet

Visionen har tagits fram för att svara på regionens utvecklingsbehov och möjligheter som identifierats utifrån de uppgifter som samlats in under hösten 2024. Dessa har utgått från regionens läge, tvåspråkighet, närhet till naturen och havet, och potential som investeringsmål för den gröna omställningen. Dess mål är att ta fram sätt att stärka regionens konkurrenskraft, vitalitet och attraktionskraft samt att locka nya invånare, företag och turister.

Arbetet startade i september 2024 huvudsakligen med understöd från Nylands förbund (EU-finansiering). Styrgruppen bildades av centrala tjänsteinnehavare och förtroendevalda samt representanter för intressenter och finansören (Västra Nylands handelskammare och Nylands förbund). Styrgruppen har sammanträtt 3. september, 30.11, 28.10 och 29.11. Den första arbetsfasen bestod av att gå igenom det befintliga skriftliga materialet och göra en statistisk analys (EVP-index) i september. I oktober genomfördes en undersökning med förtroendevalda, ledande tjänsteinnehavare och representanter för näringslivet, läroanstalter och tredje sektorn. 77 svarade på enkäten. Dessutom genomfördes 13 intervjuer med nyckelpersoner och representanter för nyckelintressenter. En visionsworkshop med ett brett spektrum av intressenter hölls 9.10 i Raseborg, och för medlemmar i styrgruppen en workshop om möjligheter och prioritering 8.11 i Sjundeå. Konsultföretaget MDI har tillsammans med sin partner Priole ansvarat för arbetet.

Verkställandet av visionen fokuserar först på att stärka samarbetet, för att främja konkurrenskraft och banbrytande hållbar utveckling. Målet i inledningskedet är att skapa en lätt verksamhetsmodell med gemensamma resurser och ett bredare samverkansforum som även knyter samman experter och beslutsfattare från ett bredare spektrum av kommuner.

2. Vision och mission

Visionen för HIRS-området (Hangö, Ingå, Raseborg och Sjundeå):

"Vid slutet av decenniet kommer vi att vara pionjärer inom området hållbar utveckling och grön omställning, vi skapar unika besöksupplevelser som går över kommungränserna och har i samarbete byggt den bästa livsmiljön i Finland, vars ekonomi och kompetens växer internationellt men med starka rötter i Västra Nylands kustområden."

Missionen:

HIRS-kommunerna förenar sina krafter för att skapa en region som är byggd på principerna om hållbar utveckling, där fungerande transportförbindelser och infrastruktur möjliggör tillväxt av näringslivet. Regionen satsar på den gröna omställningen genom att attrahera investeringar, sparra nuvarande företag i omställningen till hållbarhet och samtidigt stärker sin vitalitet och attraktionskraft.

Framtiden för HIRS-området bygger på mer strategisk intressebevakning och ständigt utvecklande av infrastrukturen. Samarbetet mellan kommunerna fokuserar på att förbättra viktiga transportförbindelser, såsom riksväg 25, stamväg 51 och Kustbanan, som fungerar som ådror och knutpunkter för regionens ekonomiska tillväxt och tillgänglighet, samt utveckling av hamnar.

Målet är att säkerställa regionens konkurrenskraft nationellt och internationellt med ett aktivt lobbyarbete som särskilt fokuserar på betydande infrastrukturprojekt och gröna omställningens satsningar. Att agera med en gemensam röst möjliggör en effektiv resursanvändning och regionens starka ställning som främjare av näringslivet och invånarnas behov.

Regionens befolknings- och näringslivsbas växer, och regionen, som satsat på hållbar utveckling och gröna lösningar, lockar till sig betydande gröna omställningsinvesteringar och uppmuntrar industriell förnyelse i områden som Joddböle, Koverhar, Horsbäck, Bäljars och Pickala. Framtida utvecklingsområden i kommunernas gränstrakter samt även andra potentiella framtida utvecklingsregioner t.ex. enligt vätgasplanerna ska kartläggas tillsammans.

HIRS-området är sömlöst kopplat till nationella och internationella transport- och logistikkorridorer och lockar, förutom de som arbetar i det egna området, pendlare och distansarbetare till nya invånare. Dessutom bosätter sig allt fler fritidsboende i området permanent. Invandrare som kommer till området integreras smidigt i arbetslivet och lokalsamhället på både svenska och finska.

HIRS-området värnar om sin historia och kultur sida vid sida med modern teknologi, och lockar allt fler turister från hem- och utlandet för att njuta av sin vackra natur, hav och skärgård, sitt mångsidiga restaurang- och fritidsutbud, sina högkvalitativa och unika operatörer i inkvarteringsbusiness, och sin rena och välsmakande närmat.

Områdets läroanstalter utbildar smidigt kunnig arbetskraft för det lokala näringslivets behov, i nära samarbete med varandra såväl som med arbetsgivare i området. Att stärka det arbetslivsinriktade lärandet gör att allt fler ungdomar stannar i eller återvänder till området.

Vi kommer inledningsvis att gå vidare i visionens riktning i två teman:

1. Att bli konkurrenskraftiga genom samarbete

MÅL: HIRS-området utnyttjar ännu mer effektivt sitt centrala läge nära huvudstadsregionen och som en port till utlandet, samt sin mångsidiga infrastruktur. Regionen arbetar på ett enhetligt sätt och bevakar sina intressen effektivt.

2. En pionjär inom hållbar utveckling

MÅL: HIRS-regionen fungerar som en pionjär inom hållbar utveckling och attraherar internationell grön omställning och investeringar i förnybar energi. Vitaliteten (pitovoima) stärks genom att möjliggöra utveckling av befintliga företag och genom att förbättra deras förutsättningar att producera allt grönare produkter och tjänster. Utbildning i hållbar utveckling och forskning samt innovationsverksamhet utvecklas i nära samarbete med företag och utbildningsinstitutioner och svarar på framtidens kompetensbehov.

3. Organisering av samarbetet

Ett regelbundet forum ska skapas, där kommunernas politiska beslutsfattare och experter och de viktigaste intressenterna samlas brett. En gång om året samlas vi till ett gemensamt evenemang, där vi delar en situationsbild och diskuterar viktiga påverkans- och utvecklingsprojekt tillsammans.

Experter från kommunerna träffas regelbundet och mer ingående för att arbeta med separat definierade spetsprojekt.

En gemensam kunskapsbas kommer att skapas som grund för arbetet som består av material som kommunerna tagit fram relaterat till utvecklingsbilden.

HIRS-området kommer inledningsvis att rekrytera en gemensam medarbetare, som ska samordna områdets regionala utvecklingsarbete med kommunernas starka gemensamma mandat, hålla kontakt med bl.a. till regionens största företag och Business Finland, följa sk. leads och samordna påverkansarbete. Organisatoriskt skulle samordnaren kunna vara på lönelistan hos en kommun eller arbeta i form av en gemensam inköpstjänst för kommunerna, så att samordnaren skulle finnas på lönelistan hos t.ex. det befintliga utvecklingsbolaget C-Fiber efter modifiering. (C-Fibers nuvarande ägare är t.ex. Hangö, Raseborg, Ingå och några större regionala företag.) Samordnarens arbetsbeskrivning och mål bygger på en gemensam strategi och gemensamt överenskomna riktlinjer. Alla kommuner skulle bidra till samordnarens lönekostnader, men även utomstående finansiering sökes.

Förslag	Stadsstyrelsen anteckar redogörelsen om samarbetet i regional utveckling mellan Hangö, Ingå, Raseborg och Sjundeå för kännedom. Stadsdirektören fortsätter det beredande arbetet av en gemensam resurs för kommunerna (inkl. ansökningarna om extern finansiering för ändamålet). Målsättningen är också att hålla det första regionala forumet under 2025 för förtroendevalda, näringslivet och andra intressenter.
Beslut	Förslaget godkändes.
Tilläggsuppgifter	Stadsdirektör Petra Ståhl, 040 135 9599